

Nr 42.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Genom en den 21 maj 1948 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 279, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

angående ändring i lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Härigenom förordnas, *dels* att 2 § 11:o) och 17:o) lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, *dels* att i nämnda lag skall införas en ny paragraf, betecknad 5 §, av nedan angivna lydelse, och *dels* att nuvarande 5 § i lagen skall erhålla beteckningen 6 §.¹

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

2 §.

11:o) mål om avgäld — — — särskilda bestämmelser;
mål om rätt att för visst ändamål taga i anspråk brukningsdel, med avseende varå lagen angående uppsikt å vissa jordbruk eller lagen om åtgärder mot vanhävd av jordbruk äger tillämpning, eller att bortföra eller lämna utan underhåll byggnad å sådan brukningsdel;

mål om naturminnesmärkens — — — märkliga byggnader;

17:o) mål om kyrkotukt — — — under åtalstid;

mål om skyldighet för prästerlig befattningshavare, som övergivit svenska kyrkans lära, att avgå från sin befattning;

mål om prästs skiljande från präst-

¹ Senaste lydelse av 2 § 11:o) se SFS 1942: 509, av 2 § 17:o) se SFS 1947: 671 och av 5 § se SFS 1926: 47.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

ämbetet eller obehörighet för honom
att utöva detsamma;

mål om behörighet — — — veterinärstyrelsens inseende;

mål om bötesansvar; mål om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar rörande banker eller andra penninginrättningar, författningar rörande yrkesmässigt utövande av köp och försäljning i kommission av aktier, obligationer och liknande värdepapper, författningar rörande fondbörsverksamhet, lagen om polisväsendet i riket, *lagen om åtgärder mot vanhävvd av jordbruk*, lagen med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för rikets försvar eller folkförsörjningen m. m., brandlagen, såvitt angår kommuns skyldigheter enligt samma lag, civilförsvarslagen, utom såvitt rör inrättandet av enskilda skyddsrum, eller lagen om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar; mål om utdömande av vite enligt andra än nämnda författningar;

mål om häktads — — — medgiven frihet;

mål om bötesansvar; mål om annat föreläggande vid vite än sådant, som må givas enligt författningar rörande banker eller andra penninginrättningar, författningar rörande yrkesmässigt utövande av köp och försäljning i kommission av aktier, obligationer och liknande värdepapper, författningar rörande fondbörsverksamhet, lagen om polisväsendet i riket, *lagen om uppsikt å jordbruk*, lagen med särskilda bestämmelser om uppfinningar av betydelse för rikets försvar eller folkförsörjningen m. m., brandlagen, såvitt angår kommuns skyldigheter enligt samma lag, civilförsvarslagen, utom såvitt rör inrättandet av enskilda skyddsrum, eller lagen om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar; mål om utdömande av vite enligt andra än nämnda författningar;

5 §.

Regeringsrätten har ock att upptaga och avgöra mål om avstängande av biskop från utövningen av hans befattning, om skyldighet för biskop, som övergivit svenska kyrkans lära, att avgå från sin befattning samt om biskops skiljande från prästämbetet eller obehörighet för honom att utöva detsamma.

Denna lag träder i kraft såvitt angår 2 § 11:o) och 17:o) näst sista stycket den 1 juli 1948 samt i övrigt den 1 januari 1949. Med avseende å mål, som röra tillämpning av lagen om åtgärder mot vanhävvd av jordbruk, skola 2 § 11:o) och 17:o) i deras nuvarande lydelse lända till efterrättelse jämväl efter förstnämnda dag.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för lagförslaget, får utskottet, i den mån redogörelse ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Såsom framgår av vad *föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg*, anført vid lagrådsremissen, föranledas de ändringar, som i propositionen föreslås skola vidtagas i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, av dels den vid fjolårets riksdag antagna förändrade lagstiftningen om uppsikt å jordbruk, vilken skall träda i kraft den 1 juli 1948, dels ock de ändringar i bestämmelserna rörande prästerskapets straffrättsliga ställning, som utskottet behandlat i sitt utlåtande nr 40 till innevarande riksdag och vilka föreslås skola träda i kraft den 1 januari 1949.

Lagrådets majoritet har erinrat om ett sitt tidigare uttalande, vari grundlagsenligheten av den föreslagna nya 5 § ifrågasatts.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot det i propositionen framlagda lagförslaget och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 279, måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 3 juni 1948.

På första lagutskottets vägnar:

AXEL LINDQVIST.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Ahlkvist, Lodenius, Krügel, Ekströmer, fru Sjöström-Bengtsson, herrar Göransson och Arrhén;

från a n d r a kammaren: herrar Lindqvist, Gezelius, Hedlund i Östersund, Olsson i Mellerud, Berg, Lindberg, Gustafsson i Lekåsa och Anthy.
